

A conceptual model of the system of methodical training of future teachers for vocational training

Amangeldi Saipov^{1*}, Murat Kamalov², Yusubali Kamalov³, Danebek Poshayev⁴, Baktiyar Ortayev⁵

^{1,2,3}M.Auezov South Kazakhstan Research University, Tauke Khan av.5, 160012, Shymkent, Kazakhstan.

⁴South Kazakhstan State Pedagogical University, Baitursynovst., 13, 160050, Shymkent, Kazakhstan.

⁵International University of Tourism and Hospitality, Rabiga-Sultan Begim av., 14 a, 161200, Turkestan, Kazakhstan.

Corresponding author: Amangeldi Saipov (Email: 7281190@mail.ru)

Abstract

The current system of methodological training that prepares future teachers to address a range of real-world issues ignores the actual nature of the methodological activity that has emerged in the classroom. A comprehensive and in-depth analysis of the methodical activity of the teacher shows that there are leading contradictions and uncertainties about the functional characteristics that make up the components of the system of methodological training of the future teacher in the process of his educational and extracurricular activities. In this regard, the purpose of the present research is to develop a system of methodological training for future teachers in relation to vocational training in the course of their academic and extracurricular activities and to characterize its structural components from a functional perspective. Theoretical analysis of innovative ideas for improving curriculum, programmes and other educational and methodological, normative documentation were used as research methods. Additionally, the experience of universities in developing and implementing experimental content was generalized and experimental work on the development and analysis of normative educational and methodological documentation was conducted. According to the results of the study, the system of methodological training for the future teacher with subject and meta-subject components was improved. The structural and functional model of the system of methodological training of the future teacher is presented and its effectiveness is experimentally proven.

Keywords: Conceptual model, Functional activity, General methodical disciplines, Methodical competence, Methodical preparation, Methodical system, Methodical training, Professional pedagogical disciplines, Subject-methodical training, Vocational education.

DOI: 10.53894/ijirss.v7i1.2568

Funding: This study received no specific financial support.

History: Received: 1 March 2023/Revised: 22 September 2023/Accepted: 27 December 2023/Published: 12 January 2024

Copyright: © 2024 by the authors. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Authors' Contributions: All authors contributed equally to the conception and design of the study. All authors have read and agreed to the published version of the manuscript.

Competing Interests: The authors declare that they have no competing interests.

Transparency: The authors confirm that the manuscript is an honest, accurate, and transparent account of the study; that no vital features of the study have been omitted; and that any discrepancies from the study as planned have been explained. This study followed all ethical practices during writing.

Institutional Review Board Statement: The Ethical Committee of the M.Auezov South Kazakhstan Research University, Kazakhstan has granted approval for this study (Ref. No. 01-06 / 5748).

Publisher: Innovative Research Publishing

Әдебиеттер:

1. Хасенов Ә. Қазақ хандығы қай жылы құрылды? // Қазақ тарихы журналы.- 2003.- 40 бет.
2. Сегізбаев О.А. Казахская философия (XV- начало XX века).- Алматы: Ғылым, 2001.
3. Қасымбаев Ж.Қ. Қазақстан тарихы (XIII ғ.-1914 ж).- Алматы: Ғылым, 2003.- 46 бет.

ӘОЖ (37.01)

Ж.АЙМАУЫТОВ – ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ ҚАБІЛЕТ ЖАЙЛЫ

Пошаев Д.Қ. п.ғ.к., профессор, Әбибуллақызы Ә. оқытушы
Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті, Шымкент, Қазақстан

Резюме

В статье рассматриваются современные парадигмы организации учебно-воспитательного процесса, основанные на педагогико-психологических исследованиях Ж. Аймауытова.

Summary

The article discusses modern paradigms of the organization of the educational process based on the pedagogical and psychological research of Zh.Aimautov.

Еліміздің алдында тұрған міндеттердің бастысы – білім беру жүйесін жетілдіру, елдің интеллектуалдық потенциалын көтеру болып табылады. Осыған байланысты технология, ақпараттану және интеграция ғасырында, жаңа дүние үшін күрес жолында білім беру проблемасы:

- біріншіден, білім алдушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру;

- екіншіден, адамға іс-әрекетке, ой-арманына дүниеге көзқарасына, талапшыл талғам, пікір түюге бейімделуге, жалпы интеллект қалыптасу үстіндегі дүниетаным, ұғымталдық, сана құдіретін сезінуді үйрету;

- үшіншіден, білім марапатқа жету үшін емес, парасатқа жету үшін қажет екендігінде болып тұр.

Бұл жерде, қазіргі педагогика оқытудың дидактикалық ұстанымдарын алға тартары хақ, өйткені, дидактикалық ұстанымдар, негізінен оқыту үдерісін жоспарлауға, құруға және талдауға бағыт, бағдар береді. Сондықтан, олар оқыту үдерісінің заңдылықтары болып саналады. Десекте, қай уақытта болғанда да, дидактикалық ұстанымдарда білім берудің таптық сипаттары да көрініс табатынына назар аударуға тұрарлық. Осы себепті дидактикалық ұстанымдар қатып қалған жүйе емес, олар ұдайы қозғалыста, дамуда және ғылымның даму деңгейімен, қоғамның талабына сәйкес түсіндіріледі.

Сондай-ақ, педагогиканың пәніне негіз іздегенде, ағылшын жазушы Р.Киплингтің «Дүние орынын ауыстырма ауыстырар, бірақ батыс пен шығыстың пайымдау ерекшелігі орнын ауыстырмайды» - деген сөзін есте сақтау керек [1].

Пошаев Д.Қ., Пошаев М. Д

**Оқыту процесі – психологиялық жүйе:
теориясы, әдіснамасы және
практикасы**

Монография



Алматы, 2024

Монографиялық еңбек Ө.Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университетінің кеңейтілген Ғылыми Кеңесінде мақұлданып, баспаға ұсынылды (хаттама № 2024 ж).

Пікір білдіргендер:

Лекерова Г. Ж. – психология ғылымдарының докторы, профессор
Ералин Қ. – педагогика ғылымдарының докторы, профессор
Қалдырбаева Р.И. – педагогика ғылымдарының докторы, профессор

Пошаев Дәнебек Қолдасұлы, Пошаев Мұрат Дәнебекұлы
П. 61 Оқыту процесі- психологиялық жүйе: теориясы, әдіснамасы және практикасы. Монография / Редакциясын басқарған профессор Д.Қ. Пошаев, Алматы, 2024 – 178 б

Оқыту процесі- оқу орнында білімді ұйымдастырудың басты тетігі болғандықтан, болашақ маманның шығармашылық және кәсіби жетілуі оқыту процесінің онтайлы, мазмұнды, тиімді басқарылуына тікелей байланысты болып табылады. Бұл, өз кезегінде, оқыту процесін ұйымдастыруға бірқатар өзгеріс енгізуді міндеттейді.

Монографияда, оқыту жүйесінің құрылымын психологиялық жүйе ретінде қарастыру, оның тиімділігін арттырудағы маңызды факторлар болып саналатын компоненттерін анықтау, олардың оқыту процесінің тиімділігін арттырудағы рөлдері қарастырылады. Зерттеу нысанын бірінші, біртұтас жүйе ретінде қарастыру бастапқы қағида болып табылады.

Монографиялық еңбек жоғары оқу орнындағы оқытушылар, ғылыми-педагогикалық бағыттағы магистранттарға, PhD докторанттарына және білім алушыларға арналады.

© Пошаев Д.Қ., Пошаев М.Д.